

זה הדבר

زو هديرهك ZO HADEREKH

גיליון 23 / 16 ביוני 2021

בעד הנגד

כבר בימיה הראשונים: ממשלת

בנט מוסיפה לדבוק במורשת נתניהו

תחת כיבוש ישראלי במזרח ירושלים מאפשרת "הפגנות כאלה ואחרות" גם לפלסטינים תושבי העיר?

תם אבל בהחלט לא נשלם. ביבי הלך (לא הביתה, לאופוזיציה), אך רוחו שורה על ממשלת בנט-לפיד החדשה.

המאבקים הדמוקרטיים והמעמדיים העקרוניים נגד הכיבוש והקפיטליזם הניאו-ליברלי, בהם השתתפנו בשנות שלטונו של נתניהו, עדיין עמנו (ר' עמ' 4).

"עיצבו אידיאולוגיה" - ביקש ראש הממשלה החדש נפתלי בנט משותפיו בשמונה מפלגות הקואליציה שבהנהגה ימנית. וכאשר בעל ההון, ראש מועצת יש"ע לשעבר וראש המפלגה שלא במקרה נקראת "ימינה" מבקש זאת, הוא מתכוון להמשך הכיבוש, האפליה והניצול בלי "רעשי רקע".

כבר ביממה הראשונה לשלטון החדש הכריז בעל הון ימני קיצוני אחר, שר האוצר אביגדור ליברמן: "בלי העלאת מסים" בתוספת קיצוצי שכר.

במילים אחרות: את מחיר המשבר לא ישלמו העשירים – אלא השכירים והגמלאים (ר' מאמר בעמ' 7). שרת הפנים איילת שקד קראה ל"החזרת המסתננים לארצותיהם", קרי, להשלים את מה שנתניהו לא הצליח לעשות – בין היתר בגלל ההתנגדות הציבורית: גירוש מבקשי המקלט וילדיהם הישראלים. ואילו שר החוץ יאיר לפיד הסביר כי "הסכם עם הפלסטינים לא עומד כעת על סדר היום". בעברית פשוטה: הכיבוש יימשך כבימים ימימה (ר' עמ' 3).

הגדיל לעשות השר לביטחון פנים, הגנרל עומר בר-לב (העבודה), שהעניק פרס נוסף לימין הגזעני בהחלטתו לאפשר את קיום מצעד הדגלים במזרח ירושלים. כך הוא תירץ זאת בשיבת סיעתו בכנסת: "ירושלים היא בירת ישראל הנצחית. בדמוקרטיה חשוב להפגין ולעשות צעדות כאלה ואחרות". צעדות כאלה ואחרות? האם ה"דמוקרטיה"

ביבי הלך, וטוב שכך. אבל אין ספק שממשלת בנט זו ממשלת המשך. לבנו עם האלפים שחגגו בכיכר רבין את תבוסת בית נתניהו. למפגינים ולמפגינים המסורים שהציפו את רחובות הערים ואת הצמתים ברחבי הארץ בסיסמא "ביבי הביתה" (ובחם חברי מק"י וחד"ש היהודים והערבים), שמור בהחלט מקום של כבוד בתולדות המחאה הפוליטית בישראל. אך הדרך לשינוי המיוחל עוד ארוכה. אל תזרקו את הכרזות, רק כבסו את החולצות. ייתכן שבקרוב נצא שוב להפגין תחת הסיסמא: "בנט הביתה".

בדיון שנערך בכנסת לקראת הצבעת האמון בממשלה החדשה אמר יו"ר הרשימה המשותפת, ח"כ איימן עודה (חד"ש), כי יש מקום לשמחה על לכתו של נתניהו מן השלטון – אך לא לשאננות. "נשתחרר מהדוקטרינה של 'כן ביבי ולא ביבי', וניגש לעיקר. לא לילד הזה פיללנו". הוא צודק.

מכתבים למערכת

סולידריות עם הנער מפגיני בילעין

ב-18 במאי נורה למוות איסלאם בורנאט (16) בעת שהשתתף בהפגנה מול החומה בבילעין. משפחתו של איסלאם מוכרת מזה שנים רבות לפעילים הישראלים שהגיעו לכפר כדי לקחת חלק במאבק נגד הגדר.

סבו של איסלאם, ווג'יה בורנאט, הוא אביו של ראני, שנורה בצווארו על ידי צלף בשנת 2000 ונותר משותק. למרות הפציעה של ראני, פתחה המשפחה את ביתה לישראלים ונודעה באירוח הנדיב שלה את הבאים לכפר.

הטיפול בראני ובצרכיו הבריאותיים הטילו עול כלכלי כבד על המשפחה. במהלך השנים התגייסנו מדי פעם כדי לסייע במידת האפשר. בימים אלה, אחרי מותו של איסלאם, נותרו הוריו שבורים והמומים. לא מכבר עברו לבית חדש, עליו עמלו שנים רבות, וכעת הם שקועים בחובות. אני מעוניין לסייע למשפחה ומבקש מכל מי חפץ לעזור, ולו במעט, לפנות אלי.

שי כרמלי פולק, ת"א-יפו

ניתן לפנות באמצעות הדוא"ל: kshai68@gmail.com

בתי קברות ערבים שנעלמו מהעין

יש הרבה מה להוסיף לידיעה שפורסמה ב"הארץ" (30.5) תחת הכותרת: "על רקע המתיחות ביפו, עיריית תל-אביב מקדמת הסדרה של בית-קברות מוסלמי". הכתב תיאר את ההיסטוריה של בית-הקברות טאסו, שהחל לפעול בשנות ה-40 של המאה הקודמת. אך ברחבי העיר מצויים עוד בתי-קברות ערביים. חלקם נחפרו, נהרסו וכוסו וכך "נעלמו" מן העין. כיום קשה להתחקות אחר עקבותיהם.

בית-קברות הוא תעודה היסטורית המספרת את סיפור המקום: השכבות החברתיות, משלח-היד, מוצא האוכלוסיות לפי השמות על המצבות, ועוד. בתי-הקברות ממוקמים ברובם בשולי העיר, אך חלקם "נכלאו" בעיבורה.

ביפו נמצאים בית-הקברות אל-איסאף, ליד כיכר השעון, שם נקברו כבר בשנות ה-20 תושבי מנשייה; בית-קברות באריה, שנעקר והועבר למרכז יפו; בית-הקברות ברחוב אליזבת ברגנר, שנתגלה ביוני 2020; בית-הקברות של שיח' איבראהים אל-עג'מי (חסן ערפה), שם קבורים נכבדי העיר; בית-הקברות קזחנא ברחוב קדם; ובית הקברות טאסו (אל-כביר) בשכונת אבו-כביר, היחיד הפעיל עד היום.

בשכונת ליפו, מחקר בולדוזרים של העירייה בשנת 1992 את בית-הקברות בכפר שלם (כופר סאלם). במרכז עמד קבר שיח'. בית-הקברות בג'מוסין, ששימש את תושבי הכפר שמנה כ-1,600 תושבים ב-1948, נהרס ועליו נבנו גורדי שחקים. עוד ישנם בית-הקברות הנטוש אל-מוראד, הממוקם בקרית-שלום מול בית ברנר, ובית-הקברות עבד אל-נבי (עבד הנביא) בגן העצמאות, שהחל לפעול ב-1878 ומוסתר כיום מהעין ומהמפה. בית-הקברות בשיח' מוניס כלוא בין בנייני האוניברסיטה, מכון התקנים ומוסד ביטחוני.

בתי-הקברות הם חלק מעברה של העיר. חיוני להציגם במפות העירוניות ולשלט אותם באופן ברור.

דן יהב, ת"א-יפו

ניתן לשלוח מכתבים למערכת באמצעות הדוא"ל

zohaderekh@gmail.com

או לחיבת דואר 26205 ת"א-יפו 6126102

דברים בשם אומרם

מזותמרת? לא אושרה כי לא אושרה

"שאלתה דחופה הוגשה על ידי ח"כ מטעם חד"ש, עאידה תומא-סלימאן, לשר הביטחון, שצייצה על כך. השאלתה עסקה בנושא שלילת כניסתם של חולי סרטן מעזה לטיפול בישראל. למחרת בדיון לאישור השאלות הדחופות שהוגשו בשבוע החולף, נדחתה על ידי יו"ר הכנסת. התשובה הרשמית שהתקבלה: "שאלתה נדחתה מהסיבות שלהלן: לא אושרה. מדוע לא אושרה? דובר הכנסת הגיב: 'כי לא אושרה'."

גלובס, 3.6

הון וביטחון: כתב צבאי ומשקיע בתעשיית הנשק

"ניר דבורי, הכתב הצבאי של חדשות 12, מונה ליועץ לחברת הרחפנים האוטונומיים סייבר בי לאחר שהשקיע בה כחלק מסבב גיוס ההון הנוכחי שלה. ההשקעה והמינוי החדשים הם הכניסה של דבורי לעולם ההיי-טק. העיתונאי בן ה-49 משמש ככתב הצבאי של חברת החדשות מזה 16 שנים. עד היום החברה התמקדה בשוק הצרכני – פיתחה ושיווקה אלפי רחפנים אוטונומיים זעירים ברחבי העולם. כעת היא עוברת להתמקד בחברות וארגונים בעולמות הביטחון, האבטחה והתעשייה."

אנשים ומחשבים, 2.6

לא חשבנו אחרת

"דובר משרד החוץ האמריקני נד פרייס מסר כי 'תמיכתה האיתנה של ארצות הברית בישראל תמשך ללא קשר לאיזו ממשלה תכהן בה'. מעבר לכך, סרב הממשל להתייחס לתהליך הקמת ממשלת השינוי בארץ."

ניו יורק טיימס, 4.6

מוסרי רז בעד לגליזציה של קנאביס - דוגמא

"מנחם בגין ואריאל שרון פינו יישובים למרות שהבטיחו שלא יעשו כן. אולי גם בנט ישתכנע, כמו ששרון ובגין השתכנעו."

ח"כ מוסי רז ממרצ, "זווינט", 3.6

רוחו של ביבי מרחפת מעל ממשלת בנט

"גם עם מיכאלי והורוביץ זאת תהיה ממשלת ימין בלי ביבי. המושחת לא יעמוד בראשה, אבל רוחו הרעה תרחף מעליה. היא תרצה להוכיח לו שהיא יכולה יותר ממנו. יותר עזה, יותר איראן. תנו לנתן אשל שעתיים בלי ביבי, ותראו איך לפיד יגור עם כץ וסער עם בן-גביר ירבץ. לולא ביבי, היו מיכאלי והורוביץ ממילא בחוץ. נראה, שהתחבורה והבריאות הם פרס על שהגיעו לכך שמציעים להם משהו."

יוסי קליין, "הארץ", 3.6

דאגה בארה"ב: ימיה כמעצמה מגיעים לסופם

"מנהיג הרוח הדמוקרטי בסנאט, צ'אק שומר, הזהיר מפני ההשלכות הקשות שיהיו לאי-השקעה מצד ארה"ב במחקרים הדרושים לשימור היתרון הטכנולוגי מול סין. לדבריו, 'אם לא נעשה כלום, ייתכן שימינו כמעצמת העל השולטת יסתיימו'."

"לה מונד", 10.6

כוחות הכיבוש הורסים דרכים ביישובי מסאפר יטא, 9 ביוני 2021 (צילום: באסל אל-עדרה)

ממשלות הימין מתחלפות אבל השליטה בפלסטינים נמשכת

מסאפר יטא לקראת נקודת רתיחה

ופרק אותם בצומת זיף (בכניסה הצפונית ליטא). בהוראת בית המשפט העליון הם הוחזרו למקומם, וחיים במצב ביניים בו אסור לבנות או לפתח כל עוד התיק מתנהל. מצב זה נמשך כבר 22 שנה. ההחלטות האפשריות של השופט נעות בין שימור המצב הקיים לבין טיהור אתני של האזור לטובת שטח האש. בינתיים, למרות שהאוכלוסייה גדלה, לא ניתן ליוזם בניה חדשה, אין פרנסה זולת חקלאות ומרעה והמצב רק מחמיר. השבוע החליטו כוחות הכיבוש לקבוע עובדות בשטח והחריבו שמונה דרכי גישה לכפרים במסאפר יטא. עלינו לעמוד לצידם של תושבי מסאפר יטא בשבועות אלה ובעתיד, ולהיאבק בשלטון הכיבוש החותר לגרש אותם מבתיהם, בהם הם חיים מזה דורות.

אורן פלד

נער בן 15 נהרג מירי חיילים בהפגנה נגד התנחלות חדשה

נער פלסטיני בן 15 נהרג (11.6) מירי חי של חיילי הכיבוש בכפר ביתא שליד שכם. ממשרד הבריאות הפלסטיני נמסר כי ההרוג הוא מוחמד סעיד חמאיל. עוד שישה מפגינים נפצעו מירי חי בהפגנות נגד הקמת המאחז הבלתי חוקי אביתר, הסמוך למקום, ופוננו לבית חולים. המחאה ניצתה בעקבות הקמת המבנים בגבעה בשטחים הפלסטיניים הכבושים לפני כמה שבועות. תושבי האזור מסרו כי בחודש שעבר פלשו המתנחלים לקרקעות ששייכות להם, והספיקו בינתיים לבנות עשרות מבנים.

יצוין שחיילי צה"ל צולמו כשהם מסייעים בהקמת המאחז אביתר. בתמונות שפורסמו ב"הארץ" (13.6) מתועדים חיילים סוחבים מבנים טרומיים במאחז. החיילים המצולמים זוהו. חיילים גם מאבטחים את המאחז באופן קבוע, חרף העובדה שהוצא צו פינוי נגד ההתנחלות זו.

מחצית השנה האחרונה הייתה אלימה ומתוחה עבור התושבים הפלסטינים במסאפר יטא והקהילות הפלסטיניות בדרום הר חברון. זאת אפילו יחסית לתקופות גרועות בהיסטוריה של הכיבוש.

ירי חי מצד מתנחלים הפך דבר שבשגרה; שני מאחזים חדשים הוקמו וחברו מיד לחשמל ולמים באזור שמעה והמועצה האזורית דרום הר חברון; ההתנחלויות הקיימות התרחבו; כוחות הכיבוש ביצעו הריסות והחרמות שמטרתן למחוק קהילות פלסטיניות מוחלשות ומבודדות, מעצרים פוליטיים ורדיפה של פעילים בלתי אלימים; מבוצעת השתלטות אגרסיבית של מיזמי חקלאות ישראלים על שטחים רבים, המבוססים על הקצאה של אדמות מדינה.

אלימות המתנחלים לא נגמרת בירי באוויר. מאחז רועים באזור המכונה ג'בל רב היה מוקד לאלימות נגד רועים פלסטינים. בסמוך לו הוצתו 41 חבילות חציר ("באלות") של תושבי הכפר טובא בשווי עשרות אלפי שקלים. בסיוע של ארגוני סולידריות בארץ ובעולם גויס די כסף כדי לפצות את התושבים על האובדן. הנורמליזציה של ירי חי, תוך העלמת עין מוחלטת מצד הצבא, הגיעה עד כדי הרצח הברוטלי והמוזעזע של הצעיר איסמעיל טובאסי מאלריחיה, אשר נורה באחורי צווארו. לאחר מותו השחיתו מתנחלים את פניו.

האלימות הגזענית והממוסדת מאיימת לשבור שיאים, כשסכנה מוחשית בדמות החלטה בדבר טיהור אתני של שטח אש 918 עלולה להממש בשבועות הקרובים. תיק זה הוביל שופט העליון היוצא חנן מלצר, המחויב לנקות את שולחנו בטרם סיום תפקידו. בזמן שעניי העולם נשואות אל מאות הפלסטינים שבסכנת גירוש מירושלים המזרחית, אלפי תושבי מסאפר יטא – שרבים מהם פליטים מהטיהור האתני של אזור ערד בשנות ה-50, עלולים לספוג בקרוב גזר דין שימנע מהם לקיים חיים תקינים.

ממדי הטיהור האתני באזור מסאפר יטא הגיעו לשיא קודם בשנת 1999, בה אסף הצבא את תושבי שטח האש במשאיות

נגד ממשלת הימין החדשה

ממשלה חדשה בראשות ח"כ נפתלי בנט נבחרה השבוע (13.6) בתמיכת 60 חברי כנסת מול 59 מתנגדים. הרשימה המשותפת הצביעה נגד ממשלת הימין החדשה ובעד החלפת יו"ר הכנסת ח"כ יריב לוין (הליכוד) בח"כ מיקי לוי (יש עתיד) הנמנה עם חברי הקואליציה החדשה. רע"מ התפצלה: הסיעה ברובה הצביעה בעד ממשלת בנט אך חבר הסיעה, ח"כ סעיד אחרוני, לא השתתף בהצבעה.

לקראת ההצבעה פרסמו המפלגה הקומוניסטית הישראלית (מק"י) והחזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון (חד"ש) הודעה משותפת תחת הכותרת: "ממשלת בנט תמשיך את מדיניות נתניהו". בהודעה הדגישו מק"י וחד"ש שקווי היסוד של הממשלה החדשה, כמו גם שליטת הימין בכל מוקדי הכוח ובמשרדי האוצר, הפנים, המשפטים, הנגב והגליל והשיכון – מעידים על היותה ממשלת ימין שתנהל מדיניות שאינה שונה מהותית מממשלות נתניהו.

בהודעה נכתב: "הממשלה תמשיך במדיניות קבירת הסוגיה הפלסטינית, הרחבת ההתנחלויות בשטחים הכבושים, ובמיוחד בירושלים המזרחית, והסיפוח בשטחי סי. זו ממשלה שאינה יכולה להתקדם ולו צעד אחד בכיוון של שלום צודק, המבוסס על סיום הכיבוש והקמת מדינה פלסטינית בצד ישראל. זו ממשלה שתמשיך להתכחש לזכויות הציבור הערבי בישראל, כמיעוט לאומי יליד וכחלק מאזרחי המדינה. היא תמשיך במדיניות חנק היישובים הערביים, הריסת בתים והפקעת אדמות. רה"מ בנט עצמו אמר, שהמדיניות בנגב היא ריכוז כמה שיותר ערבים על כמה שפחות אדמה. זה הקו של 'תוכנית פראוור' הידועה לשמצה, שנגדה יצא הציבור הערבי בנגב בהמוניו".

עוד נמסר: "זו ממשלה שתמשיך להכפיף את מערכת המשפט לרשות המבצעת, למנות שופטים ימניים ולכרסם בשארית המרחב הדמוקרטי בישראל. ממשלה של גזירות כלכליות שאת עיקר מחירן ישלמו השכבות העניות והמוחלשות. הפלת נתניהו והרחקתו מהשלטון, בשל הסכנות הגדולות והישירות ובשל רקורד הגזענות והסתת הדמים שלו,

הייתה יעד חשוב ומטרה שלמענה נאבקנו מאז עלייתו לשלטון בשנת 1996, ומאז חזרתו לשלטון בשנת 2009. למק"י ולחד"ש – ולשותפותיהן ברשימה המשותפת – היה תפקיד עקבי ומהותי בזעזוע שלטון נתניהו, במיוחד בארבע מערכות הבחירות האחרונות ובשלב ההמלצות. אלא שהיפטרות מנתניהו אינה מצדיקה תמיכה בממשלה שממשיכה ואף מנציחה את מדיניותו של נתניהו בסוגיות הליבה".

על הצטרפותה של התנועה האסלאמית הדרומית (רע"מ) לקואליציה נמסר כי מדובר בצעד פוליטי המקבע את מעמד הנחות של האזרחים הערבים. "זה צעד אחורה במאבק הציבורי הערבי למען זכויותיו הלאומיות והאזרחיות. זה ניסיון להחזיר את הציבור הערבי לעידן הממשל הצבאי, כאשר ממשלות מפא"י נשענו על סיעות ערביות. הניסיון מלמד כי פוליטיקה כזו – באמצעות מפלגות ערביות החוברות לשלטון או חברי כנסת ערבים במפלגות השלטון – לא הניבה הישגים אמיתיים. ההסכמים הקואליציוניים אינם כוללים שום בשורה איכותית לציבור הערבי מעבר למה שכבר השיגה הרשימה המשותפת בשנים האחרונות. זכויות הציבור הערבי אינן נתונות לסחר מכר תמורת תקציבים – אלה הן זכויות של אזרחים ולא פירוורים של נתינים. עוד מתברר שלרע"מ אין שום בעיה להיות חלק מממשלה שמדברת על זכויות להט"ב – התירוף שבשמו עזבו את הרשימה המשותפת".

"הסתלקותו של נתניהו אין משמעותה הסתלקותה של מדיניות נתניהו קברניטי הממשלה היו ברובם עוזריו ותלמידיו. לכן קוראות מק"י וחד"ש לכל הכוחות היהודיים והערביים הנאבקים נגד הכיבוש והגזענות לצופף את השורות ולהגביר את אחדות המאבק מול מדיניות זו", נמסר.

שר האוצר ליברמן נערך לשלול

את דמי האבטלה מרוב המובטלים

שר האוצר הניאו-ליברלי אביגדור ליברמן מתכוון להקטין משמעותית את מספר מקבל דמי האבטלה. כך פורסם בשבוע שעבר (9.6) בחדשות 12, עוד לפני השבעת הממשלה. לפי הקריטריונים שהציב ליברמן, כשני-שלישים מכלל המובטלים יפסיקו לקבל דמי אבטלה בקרוב.

תוכניתו של ליברמן כוללת הפסקת תשלום דמי האבטלה למובטלים בגיל 45 ומטה. מדובר בהרחבה של התוכנית שיוס שר האוצר היוצא ישראל כ"ץ (ליכוד), לפיה יופסקו דמי האבטלה למובטלים בני 28 ומטה ללא ילדים. לפי הדיווח, ליברמן התקשר להודיע על תוכניתו לבכירי האוצר. פרטים נוספים על התוכנית לא פורסמו.

גורמים במשרד האוצר סיפרו כי בפגישות שערכו עם ליברמן לפני כניסתו לתפקיד אמר שר האוצר שיש "בשוק 130 אלף משרות פנויות ועל כן צריך לתמרץ אזרחים לצאת לעבוד". לפי נתונים שפרסם השבוע מנהל המחקר במוסד לביטוח לאומי, שליש מחצי מיליון המובטלים מקבלים דמי אבטלה כבר יותר משנה. מספר המובטלים באפריל היה כ-506 אלף, ובהם כ-172 אלף שקיבלו דמי אבטלה בין 12 ל-14 חודשים. קיים חשש שמובטלים אלה יתקשו יותר מאחרים למצוא מקומות עבודה. יותר ממאה אלף מהם הועסקו במקומות עבודה שנסגרו בינתיים, כפי שעולה מנתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (למ"ס) שפורסמו בשבוע שעבר.

ליברמן יצא עם תוכניתו למרות שלאחר ארבעה חודשים של ירידה עקבית בשיעור האבטלה, חזר שיעור האבטלה לעלות. במחצית השנייה של מאי טיפס שיעור האבטלה לכמעט 10%, לעומת 9.6% במחצית הראשונה של החודש – כך עולה מנתוני סקר כוח אדם של למ"ס.

קבלו את

זו הדרך

מדי שבוע בדוא"ל

או בדואר רגיל

המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני, ללא תשלום, מתבקשים לשלוח

כתובת דוא"ל אל: zohaderekh@gmail.com

המעוניינים לקבל בדואר רגיל, מתבקשים לכסות את הוצאות

המשלוח באמצעות תרומה של 150 שקל בשיק לפקודת המפלגה

הקומוניסטית הישראלית, ת"ד 26205 תל-אביב 6126102

ראיון עם חגי מטר, חבר הוועד המנהל של ארגון העיתונאים

זכויות עובדים וחופש העיתונות

העיתונאים לא דרשו אישור של בי"ה. זאת מתוך הבנת חשיבות העצמאות העיתונאית. כך, בזמן שהיינו חלק מההסתדרות ערכנו כנס על מעצרים מנהליים של עיתונאים פלסטינים. כאשר התנועה האסלאמית הצפונית הוצאה אל מחוץ לחוק והמדינה סגרה את כלי התקשורת המזוהים איתה, הבענו מחאה. איש בהסתדרות לא עמד בדרכנו.

בניגוד לעיני ולניסנקורן, בר דוד היה עוין כלפי הארגון מהרגע הראשון. הוא פגע בארגון העיתונאים פעם אחר פעם, קיצץ תקנים ותקציבים וניסה להגביל את פעילותנו ולהכפיף אותה להסתדרות. לדוגמא, פתאום הודיעו לנו שאסור לנו להוציא הודעה לבית המשפט בלי אישור של המחלקה המשפטית של ההסתדרות. בסופו של דבר הבחירו לנו מפורשות שאנחנו לא רצויים בהסתדרות, ושיפסיקו להתנכל לנו אם רק נפרוש ממנה.

זה מאוד עצוב. תמיד הייתי בעד להיות חלק מההסתדרות מתוך סולידריות עם עובדים אחרים, וכדי להיות חלק מארגון העובדים הגדול ביותר בארץ ולתרום לדמוקרטיזציה שלו. היה כואב לשמוע שאנחנו לא רצויים שם.

הזכרת קודם את המאבק בהעסקת "פריילנסרים פיקטיביים". למה הכוונה?

זו צורת העסקה פוגענית שנפוצה מאוד בתחום העיתונות. מדובר בעיתונאים שעובדים בכלי תקשורת מסוים, לכאורה כעצמאים – הם מוציאים חשבונית בסוף החודש ומקבלים תשלום מהמעסיק. אולם זו עצמאות רק מבחינה רשמית, כי העובד לא קובע את המחירים ואת השעות, אסור לו לעבוד במקביל עבור כלי תקשורת אחרים, ולעיתים קרובות הוא עובד במשמרות וכפוף להוראות מדוקדקות של המעסיק – ממש עובד לכל דבר ועניין, אבל בלי שום זכות סוציאלית.

בשנים האחרונות תבע ארגון העיתונאים מעסיקים של עיתונאים במעמד הזה, וזכינו בשורה של ניצחונות בבית המשפט. המעסיקים היו צריכים לשלם לעובדים פיצויים גדולים וטרואקטיבית. השתמשנו בניצחונות הללו כדי לפנות למעסיקים אחרים, עוד לפני תביעה, בדרישה לקלוט את העובדים ולתת להם זכויות. ברוב המקרים זה מצליח, כי המעסיקים יודעים שיפסידו במשפט ולכן חותרים לפשרה.

האם מצליח הארגון לאגד עיתונאים ערבים וחרדים? האם הם מיוצגים בוועד המנהל שלו?

בוועד המנהל יש מערך של הבטחות ייצוג. יש הבטחת ייצוג מגדרית, וכן לעיתונאים ערבים, חרדים ודתיים – לפחות נציג אחד מכל מגזר. ישנן הבטחות ייצוג גם לעיתונאים מהפריפריה הצפונית והדרומית ולעיתונאים עצמאים.

בשטח המצב מורכב יותר. צורות ההעסקה בתקשורת הערבית והחרדית הן פעמים רבות פוגעניות יותר, והתחרות בין עובדים היא קשה הרבה יותר. למרות כל הניסיונות שעשינו, אין כיום ועד פעיל בשום כלי תקשורת ערבי, חרדי או דתי. הייתה תקופה שהיו ועד פעיל ב"מקור ראשון" וגם ועד חרדי. כיום אנו עוזרים לעיתונאים במגזרים הללו על בסיס אישי, אבל ללא ועדים. אני מקווה שהוועד המנהל שייבחר ישיקע מאמצים בהרחבת הארגון בקרב ציבורים אלה.

אסף טלגם

הבחירות לארגון העיתונאים נערכות בעת פרסום הגיליון. לקראתן ראיון "זו הדרך" את חגי מטר, חבר הוועד המנהל של הארגון ואחד ממייסדיו.

מי מתמודדים בבחירות? מה עומד על הפרק?

בניגוד לארגוני עובדים גדולים יותר כמו ארגון המורים, אין בארגון העיתונאים רשימות או מחנות ברורים שמתמודדים זה מול זה. הבחירות הן על 11 מקומות בוועד המנהל, וישנם בסך הכל קצת יותר מעשרים מועמדים.

בעיני, הדבר החשוב ביותר הוא שייבחר ועד מנהל שמחויב באופן שווה לשני התפקידים של הארגון. מצד אחד, אנחנו ארגון עובדים שעוסק בנושאים שהם "הלחם והחמאה" של עבודה מאורגנת: הסכמים קיבוציים, הגנה מפני פיטורים, מאבק בצורות העסקה פוגעניות כמו "פריילנסרים פיקטיביים", וכיוצא בזה. מצד שני, אנחנו ארגון שנאבק למען חופש העיתונות ומגן עליו מפני ההון והשלטון. התפקידים גם חופפים במידה מסוימת. לדוגמא, הגנה מפני פיטורים על עיתונאי שפעל נגד צמדת המו"ל היא פעולה שמשלבת הגנה על זכויות עובדים עם הגנה על חופש העיתונות.

אני חושב שהאתגר הגדול ביותר של ארגון העיתונאים הישראלי הוא הגנה על עיתונאים פלסטינים, שסובלים לעתים קרובות מאלימות של השלטון. עלינו להגן גם על עיתונאים שאינם חברי הארגון, במיוחד בירושלים, בגדה המערבית ובעזה. יש עיתונאים ישראלים שחושבים שזו לא בעיה שלנו. אבל הגנה על זכויותיהם של עיתונאים פלסטינים היא לא רק צודקת – זה גם מאבק אסטרטגי על חופש העיתונות בכלל.

האם הארגון נקט עמדה ביחס למעצרים של העיתונאים הפלסטינים בשייח' ג'ראח?

כן. הארגון פרסם עמדה נגד אלימות המשטרה, ועורכי הדין של הארגון עומדים בקשר עם עורכי הדין של העצורים במזרח ירושלים. כמו כן, השיק לאחרונה הארגון קרן להגנה משפטית על עיתונאים. החלטנו שהקרן תהיה פתוחה גם לעיתונאים שאינם חברי הארגון. החלטה זו נבעה מההכרה בעובדה שיש עיתונאים שאינם חברי הארגון, אבל מבחינה אסטרטגית חשוב לנו להיאבק למען זכויותיהם.

בתקופה האחרונה פועל הארגון בתקיפות רבה מול המשטרה, נוכח האירועים האלימים בירושלים. הארגון גם שלח מכתב לצבא בדרישה להסבירים לגבי ההפצצה של בניין התקשורת בעזה. בעבר היינו פעילים מאוד גם בהתנגדות למעצרים מנהליים של עיתונאים. העובדה שהארגון עושה זאת אינה מובנת מאליה. לכן חשוב שיהיה ועד מנהל שמבין את החשיבות של המאבקים האלה ולא מתנגד להם.

האם עמדות אלה הן הסיבה לכך שהארגון פרש משורות ההסתדרות?

לא ממש. היינו חלק מההסתדרות עד לפני כשנתיים, ועזבנו בגלל ההתנהלות של היו"ר ארנון בר דוד כלפי הארגון. כשהמייסדים הקימו את ארגון העיתונאים, ההסתדרות נתנה להם את חסותה וסיפקה הרבה תמיכה ומשאבים. גם עופר עיני וגם אבי ניסנקורן, שיש לי ביקורת רבה עליהם בתחומים אחרים, הבינו את הערך של התאגדות עיתונאים ותמכו בארגון. ההסתדרות חתמה עם הארגון על הסכם שהגן על עצמאותו. לדוגמא, שביתות של ועדים שהם בארגון

דו"ח של מרכז עדאלה על אלימות נגד עצורים ערבים

עינויים בחקירה במשטרה נצרת

אותן נועדו להטיל מורא על הפלסטינים בשטחים הכבושים, וזו גם הסיבה לשעתוקן לשטח שבגבולות הקו הירוק. ברורה גם ההשפעה של האווירה הציבורית הגזענית שמתדלק הימין. זו משמשת זרז להגברת האלימות המשטרית "החוקית" כלפי ערבים.

פעילי שמאל מזהירים במשך שנים מפני זליגת שיטות הדיכוי של הכיבוש פנימה לישראל ומפני הפעלת כוחות הצבא והשב"כ כלפי אזרחיה הערבים והיהודים. והנה, דו"ח חדש של מרכז עדאלה שפורסם בשבוע שעבר חושף שורה של מקרי אלימות קשים, לרבות התעללות פיזית ונפשית בעצורים

פלסטינים אזרחי ישראל במהלך גל המחאה האחרון של הציבור הערבי. דיווחים אחרים, מדאיגים לא פחות, מעידים על מניעת גישה לייעוץ משפטי ולטיפול רפואי.

העדויות הקשות מהמעצרים, הפציעות והחבלות זעזעו את החברה הערבית-פלסטינית בישראל. עליהן לזעזע גם את הציבור היהודי, המוצף במידע סותר ובקריאות לאלימות מצד הימין בממשלה ובכנסת. אולם הציבור הישראלי ברובו סובל מקהות חושים, תוצאה של עשרות שנות כיבוש והסתגלות לעוולות המשטר הצבאי כמעשה של יום-יום.

יום ציבורי "שגרתי", והן כבר אינן מזעזעות או מטרידות.

לפי דו"ח של הוועד הציבורי נגד עינויים משנת 2020, מאז 2001 הוגשו למשרד המשפטים כ-1,300 תלונות על עינויים שב"כ. בעקבותיהן נפתחה חקירה פלילית אחת בלבד והוגשו כתבי אישום. עוד נכתב בדו"ח: "אנו בוועד הציבורי נגד עינויים בישראל נתקלים מדי שנה בעשרות תלונות על עינויים קשים של נחקרי שב"כ; הפרות זכויות אסירים, אזרחים ותושבים מתרחשות בישראל דרך קבע ואסורות אף הן על פי אותם חוקים והלכות האוסרים על עינויים".

עדות ממעצר במוסקוביה

הדו"ח החדש של מרכז עדאלה מעיד על דמיון רב בין חקירות שב"כ בשטחים הכבושים לבין התנהלות משטרת ישראל כלפי אזרחים ערבים. "מעצורים רבים שנחקרו בתחנת המשטרה בנצרת על רקע ההפגנות נמנעה הזכות הבסיסית למפגש עם עורך דין ולקבלת ייעוץ משפטי טרם חקירתם. תקיפת העצורים הובילה גם לפציעות קשות של חלקם. חובש איחוד והצלה, סאד שחאדה, מעיד בתצהירו כי במהלך שבע שעות בהן שהה בתחנת המשטרה בעיר, הידועה בפי התושבים בשם "מוסקוביה", בליל ה-9.5, טיפל בשישה פצועים אשר נפגעו במהלך מעצרים. שנים מהם סבלו מקוצר נשימה, שברים בפנים ופגיעות חזקות בראש, באופן המחייב פינוי דחוף לבית החולים". בישראל כמו בשטחים, לגורמי "אכיפת החוק" ישנה בפועל יד חופשית להפעלת אלימות, עד כדי פגיעה פיזית מסכנת חיים ולשימוש בשיטות האסורות בדין הבינלאומי.

פגיעה בזכויות עצורים ערבים משמעה פגיעה בזכויות העצורים כולם, שכן שיטות המופעלות נגדם יופעלו בהמשך גם נגד עצורים אחרים. האדישות הציבורית היא הסכמה שבשתיקה לחקירות אלימות, למעצרים שרירותיים ולהתעללות בזמן מעצר. שיטות השב"כ והעמימות האופפת

תחנת המשטרה שהפכה למתקן עינויים

המחלקה לחקירות שוטרים (מח"ש), הכפופה למשרד המשפטים ואמורה להעמיד לדין שוטרים שפעלו בניגוד לחוק, נתגלתה שוב כגוף כנוע וחסר שיניים. מרבית החקירות שפותחת מח"ש על מקרים של אלימות שוטרים לא מסתיימות בכתבי אישום. גם חקירת מח"ש בנוגע לתקיפתו של ח"כ עופר כסיף בידי שוטרים במהלך הפגנה בשכונת שיח' ג'ראח במזרח ירושלים – שלוש שינוי הבליחה לרגע בסדר היום התקשורתי בשל הפרת חסינותו הפרלמנטרית של כסיף – לא הניבה כתב אישום.

להגביר את הפיקוח על המשטרה

לא ניתן להסתמך על מח"ש כדי לשים סוף לאלימות המשטרה והשב"כ. לכן חיוני, כצעד ראשון, לחשוף את העוולות. גילוי האמת ייצור קרקע למאבק באלימות המשטרית. עוד נחוץ לחולל שינוי מהותי באווירה הציבורית המתירה את דמם של האזרחים הערבים. כדרישה פוליטית חיוני להציב את הגברת הפיקוח הדמוקרטי על המשטרה. הסתלקותו של אמיר אוחנה, נאמנו של נתניהו, מתפקידו השר לביטחון פנים עשויה לתרום במשהו לשיפור המצב.

"נוכח כל המידע שהובא בתלונה, דורש מרכז עדאלה כי תיפתח חקירה פלילית מיידית מטעם מח"ש נגד כל השוטרים המעורבים באירועים שדווחו בתלונה, וכן להשעות באופן מידי את מפקד תחנת משטרת נצרת, נצ"מ אלי סרוק. כמו כן דורש מרכז עדאלה כי תיפתח בדיקה יסודית ומעמיקה ברמה המערכתית עם הסקת מסקנות נגד כל האחראים בשרשרת הפיקוד על המעשים שפורטו בתלונה", מסכם הדו"ח.

על אף חוסר האמון במשטרה ובמח"ש, חשוב להצטרף לקריאה של מרכז עדאלה בדרישה לחקירה פלילית נגד כל השוטרים המעורבים. זה עשוי לקדם את המערכה נגד לשימוש בשיטות אלימות במעצרים ובחקירות.

זהר אלון

PROPUBLICA REVEALS HOW LITTLE SOME OF U.S. RICHEST PAY IN TAXES

	WEALTH GROWTH	TOTAL INCOME REPORTED	TOTAL TAXES PAID	TRUE TAX RATE
 WARREN BUFFET BERKSHIRE HATHAWAY INC.	\$24.3B	\$125M	\$23.7M	0.10%
 JEFF BEZOS AMAZON.COM INC.	\$99.0B	\$4.22B	\$973M	0.98%
 MICHAEL BLOOMBERG BLOOMBERG LP	\$22.5B	\$10.0B	\$292M	1.30%
 ELON MUSK TESLA INC.	\$13.9B	\$1.52B	\$455M	3.27%

המס המועט שמשלמים בעלי ההון הגדולים בארה"ב יחסית לעושרם (צילום מסך: רשת פי.בי.אס. הציבורית)

בין הסכמי מס בינלאומיים למיסוי בעלי ההון (א') גם בקורונה העשירים התעשרו יותר

עוד נכתב ב"דה מרקר", כי קצב הצמיחה של המיליארדרים בישראל מהיר מאוד. השנה שחלפה הייתה הטובה ביותר אי-פעם לצבירת ההון של המיליארדרים הישראלים. הונם מוערך כיום ב-326 מיליארד דולר – עלייה של כ-32% לעומת הונם ב-2020. "זהו זינוק היסטורי, והוא הוכפל בתוך ארבע שנים בלבד. מספר המיליארדרים (כולל ספירה בתוך משפחות) הוכפל גם הוא, בתוך שש שנים. כאשר ערכנו את הרשימה הראשונה, ב-2003, היו בישראל רק 9 מיליארדרים", הדגישו העורכים.

מגמה זו מסתמנת ברחבי העולם הקפיטליסטי. לפי "פורבס", ישנם בעולם 2,755 מיליארדרים – 660 יותר מבשנה שעברה. הונם המשותף מוערך ב-13.1 טריליון דולר, לעומת 8 טריליון דולר ב-2020, כלומר עלייה של 86%.

יצוין שהזינוק במספר המיליארדרים והמולטימיליארדרים ואיחשוויין שהוא מחולל אינם נקלטים היטב במדדי אי-שוויון, כמו מדד ג'יני. הסיבה היא שג'יני בוחן הכנסות שוטפות ולא עושר צבור, ואינו מטפל היטב ברווחי הון – וממילא חלק גדול מהון העשירים אינו מדווח או אינו משויך לבעליו. לשם כך קיימים ברחבי העולם "מקלטי מס" וחוקי מס כמו אלה של ישראל, הנוטים בכירור לטובת בעלי ההון במה שמוגדר "תכנוני מס".

"תכנון" זה של המס אינו בהישג ידם של יותר מ-4 מיליון שכירים בישראל – כי המס נוכח במקור כמצוין בתלוש השכר; אך התכנון נמצא בשימוש תדיר אצל בעלי ההון.

גם הם לא משלמים מס

מבדיקת עשרה בעלי ההון הגדולים בישראל (או בעלי אזרחות ישראלית) עולה כי רובם אינם תושבי ישראל: מרים אדלסון (38 מיליארד דולר); רומן אברמוביץ' (17 מ'), אייל עופר (12 מ'), פטריק דהרי (12 מ'), פרנק לואי (6 מ'), שרי אריסון (6 מ'), עידן עופר (6 מ') וטדי שגיא (5 מ') אינם יושבים בארץ לאורך רוב השנה, ולא חייבים בתשלום מס. יש אף שנהנים ממעמד של "עולה" הפוטר אותם מתשלום בחלקו השני של המאמר, שיתפרסם בגיליון "זו הדרך" הקרוב, נעסוק בקשר בין ההתחמקות ממסים של התאגידים הרב-לאומיים הגדולים לבין בעלי ההון המקומיים והזרים.

אפרים דויד

אתר התחקירים האמריקאי "פרופבליקה" פרסם בשבוע שעבר (8.6) תחקיר על אודות תשלומי המס של העשירים ביותר בקרב בעלי ההון בארצות הברית, בהם מייסד אמזון ג'ף בזוס, מייסד טסלה אילון מאסק, המשקיע המפורסם וורן באפט ואיש העסקים מייקל בלומברג. ב"פרופבליקה" מצאו כי בשנים האחרונות הוסיפו בעלי הון אלה ואחרים להתעשר, אך המס הפדרלי ששילמו נותר ברמה אפסית.

ב"פרופבליקה" הסתמכו על פרסומי מגזין "פורבס" באשר להיקף ההתעשרות של בעלי ההון, הצליבו זאת עם המס ששילמו – על הכנסתם בלבד – וכך חישבו את "מס האמת". בעוד שבשנים 2014-2018 צברו 25 האמריקאים העשירים ביותר עושר בסך 401 מיליארד דולר, הם שילמו מס בסך 13.6 מיליארד דולר בלבד, כלומר 3.4% בלבד מהכנסתם. לשם השוואה מזכירים ב"פרופבליקה", כי בשנים האחרונות עמד הנתון החצוני של ההכנסה השנתית של משק בית אמריקאי על 70 אלף דולר (כ-280 אלף שקל, כלומר כ-25 אלף שקל ברוטו לחודש) מהם נגבה מס הכנסה בשיעור של 14%.

לפי "פורבס" צמח עושרו של באפט בשנים 2014-2018 ב-24.3 מיליארד דולר, אך הוא שילם מס בסך 23.7 מיליון דולר בלבד. באותה תקופה, בזוס התעשר ב-99 מיליארד דולר אך דיווח על הכנסה בסך 4.2 מיליארד דולר בלבד, בגינה שילם 973 מיליון דולר – מס בשיעור של 1% מכלל רווחיו האמיתיים; בלומברג התעשר ב-22.5 מיליארד דולר, דיווח על הכנסה של 10 מיליארד דולר, עליה שילם מס של 292 מיליון דולר – שיעור של 1.3% מכלל רווחיו; ואילו מאסק התעשר ב-13.9 מיליארד דולר, ודיווח על הכנסה של 1.52 מיליארד דולר שעליה שילם מס של 455 מיליון דולר – שיעור של 3.3% מכלל רווחיו.

ישראל: שיאנית מיליארדים עולמית

בישראל ישנם 71 מיליארדרים או משפחות מיליארדרים. – כך עולה מרשימת 500 העשירים של המגזין "דה מרקר" בגיליון חודש יוני. הממצאים ממקמים את ישראל במקום השני בעולם בצפיפות המיליארדרים לנפש. "בחלוקה לאוכלוסייה של קרוב ל-9 מיליון תושבים, מתקבלת צפיפות של שבעה-שמונה סופר-עשירים לכל מיליון תושבים. זהו נתון הנמוך רק במעט מזה של הונג קונג – הנמצאת במקום הראשון בדירוג העולמי", נאמר בסקירה.

שוטרים סינים נערכים לפיזור ההפגנה באוניברסיטת נאנטונג (צילום: אגודת הנוער הפרוגרסיבי ללימוד משנת מאו טסה דונג)

מחאת סטודנטים בדרום סין

להוריד רשמית את דרגת התעודות האקדמיות שיחולקו לבוגרי המוסד. המשמעות של צעד זה במערכת החינוך התחרותית הסינית היא כפולה: גם עלייה גדולה בעלות הלימודים, וגם ירידה משמעותית בערך התואר האקדמי בשוק העבודה.

למרות שמחאות דומות פרצו גם בקמפוסים אחרים, רקטור האוניברסיטה בנאנטונג החליט להזעיק יחידות משטרה לפיזור הפגנות. אלה הגיעו לקמפוס חמושים באלות ובאמצעים דומים. לפי דיווחים, המגובים גם בסרטונים שנפוצו ברשתות החברתיות הסיניות, מחאת הסטודנטים דוכאה באלימות בידי כוחות המשטרה. דיווחים לא-רשמיים מציינים גם פצועים ועצורים בקרב הסטודנטים. עם זאת, המחאה מוצנעת בכלי התקשורת הרשמיים בסין, והפרסומים המועטים אודותיה מציגים אותה כקנוניה של סוכנים מערביים.

בעקבות התגובה האלימה של המשטרה, התפשטה המחאה לקמפוסים אחרים במחוז, וקבוצות של הורים לסטודנטים ולסטודנטיות החלו להפעיל לחץ ציבורי על המשטרה. המשטרה מצדה טענה כי ההפגנות הן פרובוקציה שתוכננה בידי גורמים זרים, ושהסטודנטים חטפו את רקטור האוניברסיטה והחזיקו בו בניגוד לחוק. עם זאת, נראה שבעקבות הביקורת הציבורית שעורר הדיכוי האלים, החליטה המשטרה לנסות להרגיע את השטח.

משרד החינוך במחוז ג'יאנגסו הודיע על הקפאה זמנית של הרפורמה. זאת לאחר שאלפי סטודנטים חתמו על מכתב למשרד החינוך במחוז המביע תרעומת על "הפגיעה ביכולת להתחרות בשוק העבודה".

לי הוא, חבר אגודת הנוער הפרוגרסיבי, הסביר שהרפורמה נובעת מכך שכלכלת השוק במחוז ג'יאנגסו מפותחת מאוד, מה שמוביל לתחרות עזה בין עובדים. התחרות מעודדת רבים לנסות לרכוש השכלה גבוהה, ועקב כך נוצר מחסור בעובדים מקצועיים. הרפורמה תמנע מאותם תלמידים להשתלב בתפקידים ממשלתיים או מנהליים, ולמעשה תכריח אותם להשתלב בשוק העבודה כפועלים.

עומר דה לנגה

מחאות סטודנטים פרצו בשבוע שעבר (7.6) בכמה קמפוסים במחוז ג'יאנגסו שבדרום סין, בתגובה לרפורמה מתוכננת במערכת החינוך. לפי דיווח של "אגודת הנוער הפרוגרסיבי ללימוד משנת מאו טסה דונג", ארגון קומוניסטי המוקדש ללימוד תיאוריה, פתחו תלמידי אוניברסיטת נאנטונג במחאה בקמפוס לאחר שהנהלת האוניברסיטה החליטה

טרם הוכרז רשמית

המנצח בבחירות בפרו

למרות שהבחירות לנשיאות פרו נערכו לפני כעשרה ימים (6.6), טרם נמסרו התוצאות הרשמיות. מספירת כל קולות הבוחרים עולה כי 50.2% הצביעו לפדרו קסטיליו, מועמד מפלגת השמאל "פרו החופשית", ואילו 49.8% הצביעו ליריבתו הימנית קייקו פוג'ימורי. הפער לטובת קסטיליו הוא יותר מ-50 אלף קולות, ולכן הכריז על ניצחונו.

אך פוג'ימורי טוענת ש"הקומוניזם הבינלאומי" זיף את התוצאות, ושקרוב ל-200 אלף פתקי הצבעה "הוצאו מהקלפיות". בימים האחרונים קרא קסטיליו שוב ושוב להמוני תומכיו שהתאספו במרכזי הערים ובפתח מטה מפלגתו בבירה לימה להשגיח היטב על ספירת הקולות ולשמור על השקט. הפגנות ספונטניות של תומכי קסטיליו פרצו ברחבי המדינה נוכח העיכוב בפרסום התוצאות הרשמיות. לפי נציגי "פרו החופשית" בוועדת הבחירות המרכזית, אין סיבה לאי-פרסום כל התוצאות ואין מניעה להכריז רשמית על המנצח בבחירות.

מתוצאות הבחירות עולה כי קסטיליו זכה בתמיכה גורפת בקרב העובדים, האיכרים והעניים. בניגוד לסקרים, שהצביעו על תמיכה מצומצמת בשמאל בבירה לימה, זכה קסטיליו ביותר משליש מהקולות, רובם בשכונות העוני. בדרום המדינה, בייחוד בהרי אנדים שם מתגוררים בני העמים המקוריים, זכה השמאל בניצחון גורף: 89% מקולות הבוחרים בפונו, 83% בקוסקו ויותר מ-81% באפורימק.

צילומי כמרים שרצח הצבא ב-1989 באל סלבדור ב"טבח אוקה", האנן של מרכז אמריקה. שלישי מימין: ד"ר מרטין-ברו (צילום: אוקה)

כתב עת חדש על טיפול נפשי וחברה

השלכות קליניות, אתיות וחברתיות. העורכות מעוניינות לקדם התפיסה לפיה כל טיפול הוא פוליטי וכי לא ניתן לקיים טיפול א-פוליטי או לכוון מוסד, ארגון או כנס לא-פוליטי בתחום. בגיליון הראשון - מאמר על ד"ר איגנסיו מרטין-ברו, הכומר הספרדי שחיילים רצחו באל סלבדור ב-1989, ונחשב אחד מאבות "הפסיכולוגיה של השחרור".

המאמר, פרי עטו של ד"ר משה לנזמן, עוסק בהגותו של מרטין-ברו המתכתבת עם "פילוסופית השחרור" של פרופ' אדוארדו דוסל, "תיאוריית התלות" של הכלכלנים, הסוציולוגים וחוקרי החברה ברחבי אמריקה הלטינית, ו"תיאולוגיה השחרור" של האגף המתקדם בכנסייה הקתולית. עוד בגיליון: טיפול מודע-הקשר: "המשגה תיאורטית והשתמעויות קליניות" מאת יוחאי נדן ודורית רואר-סטריאר; ונאומה של מנאל אבו חק, בעברית ובערבית, באירוע הקמת הרשת הפלסטינית העולמית לבריאות הנפש.

נמרוד עובד

לעיון בגיליון:

<https://www.hebpsy.net/me.asp?id=245#articles>

כתב העת המקוון "חוצות – כתב עת תרבותיפוליטי" הושק באחרונה. לדברי העורכות, "חוצות הוקם במטרה להרחיב את שדה הטיפול הנפשי בישראל ולהעשיר אותו בהקשרים תרבותיים, חברתיים ופוליטיים". חברות המערכת הן ד"ר אסתר רפפורט, ד"ר מונא כרכבי-סלאמה, רתם זמיר, טובה בוקסבאום ואורטל לוי.

בגיליון הראשון נכתב: "אף על פי שהחברה הישראלית היא חברה רב-תרבותית והחיים בה כרוכים בהתמודדות יומיומית עם סוגיות פוליטיות, בשדה הפסיכולוגי קיימות מעט מסגרות קונצפטואליות או לימודיות לחשיבה מעמיקה ושיטתית על הסוגיות המקצועיות הקשורות לכך. בהתאם, כתיבה מקומית מקורית על נושאים כגון טיפול רגיש תרבותי/פוליטי ופסיכולוגיה ביקורתית היא מועטה. הניסיונות לתרגם להקשר הישראלי ספרות מקצועית ענפה שנכתבה בהקשרים תרבותיים אחרים, כגון בארה"ב ובדרום אפריקה, ללמד אותה או להגיב אליה מתוך ההקשר הישראלי, נדירים אף הם".

יחד עם זאת, "בשנים האחרונות מתחיל להתרחש שינוי בשיח של השדה המקצועי ביחס לנושאים אלו. שינוי שאנו חותרות לקחת חלק פעיל ומרכזי בקידומו, בתקווה להפוך את השיח ה'תרבותיפוליטי' לנועז ומעמיק יותר ולמקמו כמהותי לשדה המקצועי".

"שאיפתנו היא שכתב העת יגביר מודעות לחשיבות של ההיבטים התרבותיים, החברתיים והפוליטיים של התיאוריה ושל הטיפול הנפשי וייצור פלטפורמה לכתיבה מקורית בעברית ובערבית (ובמידת האפשר גם ברוסית, באמהרית ובשפות נוספות שמדוברות בחברה הישראלית) בנושאים הללו, כתיבה שתענה על הצרכים הייחודיים של אנשי המקצוע הפועלים בשדה המקצועי בישראל בעידן הנוכחי. כתב העת הוקם במטרה ליצור מרחב לחשיבה ולכתיבה משותפת, חיה ומתפתחת, מתוך שאיפה לקדם עמדות ותפיסות עולם שונות, הדגישו העורכות.

הן מציעות, בין היתר, להתאים את הטיפול הנפשי למאפיינים התרבותיים והחברתיים של המטופל מתוך שאיפה להכיר, להבין ולכבד אותם. כתב העת שם לעצמו למטרה להציע חשיבה ביקורתית על הפסיכולוגיה המערבית, שהתיימרה להציע המשגות תיאורטיות אוניברסליות אחידות של התפתחות האדם, מבנה המשפחה ותהליכי הטיפול.

בין היעדים של כתב העת גם תמיכה פעילה בזכויות האדם של המטופלים הנמנים עם קבוצות מודרות, מופלות ונרדפות, כחלק בלתי נפרד מהאתיקה המקצועית של תחום בריאות הנפש, ומתוך תפיסה שהשיח הטיפולי הוא מעשה בעל

שיחה על ספרו של מקסים

גורקי 'בערבה נוכח הים'

במסגרת שבוע הספר העברי תתקיים הערב, רביעי 16.6, במתחם שרונה בתל-אביב, שיחה עם המתרגמת דינה מרקון על ספרו של מקסים גורקי "בערבה נוכח הים".

בספר, שפורסם בהוצאת קדימה לפני שלוש שנים, מבחר מסיפורי המוקדמים של גורקי, שהתסיסו את פועלי רוסיה ותרמו לשתי מהפכות – זו שכשלה בשנת 1905 וזו שהצליחה, מהפכת אוקטובר בשנת 1917.

הערבות העצומות של דרום רוסיה, לחוף הים השחור, הן תיבת התהודה של הסיפורים המוקדמים שחיבר הסופר הסובייטי הנודע אלכסיי פשקוב (1868-1936), הידוע בשם העט גורקי ("מר").

בסיפורים אלה מאזין בן דמותו של המחבר לאנשים הפשוטים הנקרים בדרכו ומדובב את סיפוריהם, שכל כמה שהם בסיסיים לכאורה ומקומיים, הרי הם מתמצתים את גורל האדם העובד באשר הוא. כך הופכות אותן דמויות שוליות ובנות חלוף, האובדות בערבה, נצחיות וגדולות ממש כמוה.

לא לשלטון השב"כ

האזרח למשנה ליועץ המשפטי לממשלה רוז נזרי, הדגישו עורכות הדין רוני פלי ודבי גילד-חיו: "מצב פסול ובלתי חוקי זה מתקיים בפועל גם היום, כאשר תושבי ירושלים המזרחית מובאים כדבר שבשגרה לחקירה במתקנים בשטחים. אך התיקון לחוק ייתן את 'חותמת הכשרות' לשיטה זו, וצפוי שהשימוש בה יורחב באופן משמעותי".

עוד הדגישו, כי "ההצעה החדשה היא חלק מתהליך סיפוח דה פקטו של השטחים בידי ישראל. לכן פנינו למשנה ליועץ המשפטי להזכיר כי ישראל אינה רשאית לייצא חלקים ממערכת המשפט הפלילי שלה לגדה".

הפגנה בדרום תל אביב:

גינת שוק העלייה לכולם

הפגנה בגינת שוק העלייה בדרום תל-אביב התקיימה השבוע (13.6) ביוזמת סיעת האופוזיציה העירונית "אנחנו העיר", תחת הכותרת "גינת שוק עלייה – לכולם". זו הפעם השלישית בה מפגינים פעילים בדרום תל-אביב במקום בדרישה שהגינה שנבנתה בכספי הציבור תהיה נגישה לכל תושבי העיר. בקריאה שפרסמו הפעילים נאמר: "לא ניתן יד להפרטת המרחב הציבורי! נתייצב בגינה הציבורית שבמתחם הדיור החדש בשכונת נווה שאנן".

לפי הפעילים, פקחי העירייה והמאבטחים הפרטיים של המתחם "מתנהגים כאילו מדובר בשטח פרטי, ומסלקים תושבים מהגינה בטענות שווא. כתוצאה מאפליה ומהזנחה ארוכת שנים של העירייה ושל ממשלות ישראל, נווה שאנן היא שכונה צפופה עם מחסור חמור בשטחים פתוחים".

חד"ש - סניף תל אביב

המאבק הפלסטיני במזרח ירושלים

אסיפה ציבורית בהשתתפות ח"כ **עופר כסיף**; נציגת מפלגת העם הפלסטיני **פדווה ח'דר**; מזכיר סניף ירושלים **אורן פלד**; ופעיל חד"ש **ינאל ג'בארין**
יום ראשון, 20.6, בשעה 20:00; אחד העם 70, ת"א

מועדון קולנוע בגדה השמאלית

מחוז הייל, הבוקר הערב - רמאל רוס

(אנגלית) 2018, ארה"ב

שבת, 19.6, בשעה 20:00; אחד העם 70, ת"א

השבוע באתר "זו הדור"

ההפגנה האחרונה בבבלפור, סיוע רפואי לעזה, שביתה כללית ביוון, ועוד...

zoha.org.il

משרד המשפטים מקדם חוק המאפשר להחזיק אזרחים ישראלים במעצר במתקן שב"כ בשטחים הפלסטיניים הכבושים. הצעת החוק, שהעלה לדיון בכנסת, בשמו של שר המשפטים לשעבר בני גנץ, השר איתן גינזבורג (כחול לבן), עברה בשבוע שעבר (7.6) בקריאה ראשונה ברוב של 15 תומכים מול שמונה מתנגדים. הצעת החוק עברה לוועדה המסדרת, שתקבע איזו ועדה תדון בנושא.

גינזבורג הסביר בכנסת כי ההצעה נועדה "לאפשר החזקה במעצר לצרכי חקירה של עצורים ישראלים במתקן המעצר עופר", וכי בחוק הקיים לא ניתן להכריז על מקום מעצר לישראלים בשטחים הכבושים, שאינם חלק משטח הריבוני של ישראל.

חבר הכנסת עופר כסיף (חד"ש – הרשימה המשותפת) מתח ביקורת קשה על החוק: "החוק המובא בפנינו נועד לחזק את מוסד המעצרים הפוליטיים במתקן חדש שהוקם, איך לא, בשטח כבוש, בניגוד לחוק הבינלאומי ובניגוד לכל אמות המוסר". לדבריו, מדובר ב"חוק מפורש שמטרתו העברה של אזרחים למתקן מעצר וכליאה בשטח כבוש, שטח שנלקח באופן בלתי חוקי ובו חיים בני אדם תחת משטר אפרטהייד מובהק".

כסיף תקף את הממשלה ואמר כי בעיניה, "ערכים פלסטינים אינם זכאים לזכויות אדם ואף לא לזכויות אזרח שוות ומלאות. אם הממשלה תקבל את מבוקשה בחוק המסוכן הזה, היא עושה צעד נוסף בייבוא האפרטהייד מהשטחים הכבושים גם נגד הפלסטינים אזרחי ישראל".

בחוות דעת שהעבירה בחודש פברואר האגודה לזכויות

גלריית הגדה השמאלית

פתיחת תערוכה: "ענבים"

מאת רוני דורון

יום חמישי, 24.6, בשעה 20:00; אחד העם 70, ת"א

הצטרפו אלינו לאירוע הפתיחה
החגיגי של

הוועידה הארצית
של בנק"י

المؤتمر الوطني للشبيبة الشيوعية

יום שישי | שעה | אולמי סמיראמיס
18.6.2021 | 19:00 | שפרעם

